

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Кафедра спеціальної психології, корекційної та інклюзивної освіти

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Професор науково-методичної
навчальної роботи
О.Б.Жильцов
20__ року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Основи корекційної педагогіки

(шифр і назва навчальної дисципліни)

напрямок підготовки 6.010102 «Початкова освіта»

(шифр і назва напрямку підготовки)

спеціальність _____

(шифр і назва спеціальності)

спеціалізація _____

(назва спеціалізації)

інститут, факультет, відділення Педагогічний інститут

(назва інституту, факультету, відділення)

2015 – 2016 навчальний рік

Робоча програма «Основи корекційної педагогіки» для студентів за напрямом підготовки 6.010102 «Початкова освіта»

Розробник: Єжова Т.Є.

Мороз О. В., викладач кафедри спеціальної психології, корекційної та інклюзивної освіти

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри спеціальної психології, корекційної та інклюзивної освіти

Протокол від “13” січня 2016 року № 10

Завідувач кафедри спеціальної психології, корекційної та інклюзивної освіти
_____ (О.В. Мартинчук)

Розподіл годин звірено з робочим планом. Структура типова.

Заступник директора Інституту Людини _____ Н. А. Клішевич

ЗМІСТ

Пояснювальна записка.....	
Структура програми навчальної дисципліни.....	
I. Опис предмета навчальної дисципліни.....	
II. Тематичний план навчальної дисципліни.....	
III. Програма	
<i>Змістовий модуль I. Теоретичні основи корекційної педагогіки.....</i>	
<i>Змістовий модуль II. Особливості навчання та виховання дітей з порушеннями психофізичного розвитку.....</i>	
IV. Навчально-методична карта дисципліни «Основи корекційної педагогіки».....	
V. Плани семінарських занять.....	
VI. Завдання для самостійної роботи.....	
VII. Система поточного та підсумкового контролю.....	
VIII. Методи навчання.....	
IX. Методичне забезпечення курсу	
X. Рекомендована література.....	
Основна.....	
Додаткова.....	
Інтернет-ресурси	

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Робоча навчальна програма з дисципліни «Основи корекційної педагогіки» є нормативним документом Київського університету імені Бориса Грінченка, який розроблено кафедрою спеціальної психології, корекційної та інклюзивної освіти Інституту людини на основі освітньо-професійної програми підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня відповідно до навчального плану для напряму підготовки 6.010102 «Початкова освіта».

Робочу навчальну програму складено згідно з вимогами Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (ЄКТС) організації навчання. Програма визначає обсяги знань, якими повинен опанувати здобувач вищої освіти відповідно до алгоритму вивчення навчального матеріалу дисципліни «Основи корекційної педагогіки», необхідне методичне забезпечення, складові та технологію оцінювання навчальних досягнень студентів.

Мета курсу: підготувати майбутніх вчителів початкових класів до роботи з дітьми, які потребують корекції фізичного та (або) розумового розвитку, в умовах інклюзивних навчальних закладів.

Завдання навчальної дисципліни:

- ознайомити студентів із сучасною вітчизняною системою освітніх послуг для дітей з порушеннями розвитку та її правовою основою;
- розкрити особливості та закономірності розвитку, а також потенційні можливості усіх категорій дітей, які мають психофізичні порушення, надати інформацію про методи та прийоми педагогічної підтримки таких учнів;
- формувати в студентів професійний інтерес до роботи з дітьми означеної категорії;
- виховувати в студентів таких важливих професійних рис вчителя початкових класів, як доброзичливість, тактовність і коректність, відповідальність за результати своєї діяльності, терпіння, здатність до емпатії, повага та любов до вихованців, професійна чесність та порядність;
- розширювати професійний світогляд студентів, педагогічну ерудицію; розвивати в них здатність до аналітичного осмислення діяльності вчителя початкових класів;
- сприяти усвідомленню студентами засобів і напрямків професійного самовдосконалення.

Вивчення дисципліни «Основи корекційної педагогіки» передбачає **формування** в студентів наступних **компетентностей:**

соціально-особистісних:

- здатність учитися;
- здатність до критики й самокритики;
- креативність, здатність до системного мислення;

- наполегливість у досягненні мети;
- турбота про якість виконуваної роботи;
- толерантність.

загальнонаукових:

- базові уявлення про основи педагогіки, що сприяють розвитку загальної культури й соціалізації особистості;

інструментальних:

- здатність до письмової й усної комунікації рідною мовою;
- дослідницькі навички;

професійних:

- сучасні уявлення про принципи організації, навчально-методичного забезпечення, та механізми практичної роботи з дітьми молодшого шкільного віку, які мають порушення психофізичного розвитку;
- сучасні уявлення про принципи державної політики у сфері корекційної освіти, завдання, напрями, зміст, методи, засоби, форми корекційної допомоги дітям молодшого шкільного віку з порушеннями психофізичного розвитку, про шляхи вирішення актуальних проблем корекційної освіти;
- здатність застосовувати сучасні освітні, реабілітаційні, інформаційні, технології у роботі з дітьми молодшого шкільного віку, які мають порушення психофізичного розвитку в умовах загальноосвітніх навчальних закладів;
- базові уявлення про основи правової, фінансової, медичної, реабілітаційної, соціально-побутової, психолого-педагогічної підтримки дітей молодшого шкільного віку з порушеннями психофізичного розвитку, принципи комплексного підходу до вирішення їхніх проблем;
- володіння сучасними уявленнями про принципи моніторингу оцінки стану та якості корекційної освіти в умовах загальноосвітніх навчальних закладів;
- здатність планувати й реалізовувати корекційні освітні заходи в умовах загальноосвітніх навчальних закладів;
- знання правових основ роботи і законодавства України в галузі корекційної освіти;
- здатність до ділових комунікацій у професійній сфері, знання основ ділового спілкування, навички роботи в команді.

спеціалізовано-професійних:

- здатність використовувати професійно-профільовані знання у діагностичному обстеженні дітей молодшого шкільного віку з порушеннями психофізичного розвитку;
- здатність використовувати професійно-профільовані знання при визначенні рівня психофізичного розвитку дітей молодшого шкільного віку, що потребують корекційної освіти; прогнозуванні їхніх потреб у корекційно-педагогічних послугах;

- здатність організовувати та здійснювати навчальну, корекційну, розвивальну та виховну роботу з дітьми молодшого шкільного віку, які мають порушення психофізичного розвитку, з урахуванням структури порушення, вікових та індивідуальних особливостей дітей, вимог освітніх стандартів, програм навчання та виховання.

В результаті вивчення спецкурсу студент повинен опанувати **знаннями** про:

- особливості та закономірності розвитку різних категорій дітей з психофізичними порушеннями, їхні потенційні можливості у досягненні певного рівня життєвої компетентності;
- досягнення й тенденції розвитку вітчизняної теорії та практики корекційної педагогіки;
- концептуальні засади та цільові установки сучасної корекційної педагогіки, сутність корекційно-реабілітаційних технологій а також особливості їх реалізації щодо різних категорій дітей молодшого шкільного віку з порушеннями психофізичного розвитку;
- сучасні нормативно-правові документи з питань охорони здоров'я, освіти, реабілітації і соціального захисту дітей з обмеженими психофізичними можливостями.

В результаті вивчення спецкурсу студент повинен опанувати **уміннями**:

- визначати потенційні можливості дітей з різним типом дизонтогенезу, прогнозувати динаміку їхнього розвитку, відбирати й обґрунтовувати оптимальні форми та методи профілактики та корекції вторинних відхилень розвитку; розробляти та сприяти реалізації індивідуальних навчальних програм таких дітей;
- вивчати і оцінювати педагогічну ефективність навчально-виховного процесу, що реалізується по відношенню до дітей з порушеннями психофізичного розвитку;
- використовувати спеціальні технічні засоби навчання та інше обладнання кабінетів, класів, ігрових кімнат тощо, створених для корекційно-реабілітаційної роботи;
- забезпечувати дітям з обмеженими можливостями життєдіяльності безпечні умови виховання та навчання;
- залучати до корекційно-педагогічної діяльності найближчих родичів дитини, визначати та розробляти найбільш ефективні форми й методи роботи з ними, надавати їм консультативну допомогу з питань розвитку дитини в умовах сім'ї;
- постійно підвищувати свій професійний та загальнокультурний рівень, вдосконалювати педагогічну майстерність, виконувати професійні обов'язки з дотриманням етичних і моральних норм.

Програма складається з 2 модулів (2 кредити) – 72 год., з них: лекції – 16 год., семінарські заняття – 12 год., модульний контроль – 4 год., самостійна робота – 40 год.. За результатами вивчення навчальної дисципліни «Основи корекційної педагогіки» студенти отримують залік.

СТРУКТУРА ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

I. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-професійний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 2	Галузь знань 0101 «Педагогічна Освіта»	Нормативна
	Напрямок підготовки 6.010102 «Початкова освіта»	
Модулів – 2	Спеціальність:	Рік підготовки
Змістових модулів – 2		4-й
Загальна кількість годин – 72		Семестр
		8-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 2	Освітньо-професійний рівень: <u>перший (бакалаврський)</u>	Лекції
		16 год.
		Практичні, семінарські
		12 год.
		Самостійна робота
		Модульний контроль
		4 год.
		40 год.
Вид контролю:		
залік		

II. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ п/п	Назви теоретичних розділів	Кількість годин						
		Разом	Аудиторних	Лекцій	Семінарських	Індивідуальна робота	Самостійна робота	Модульний контроль
Змістовий модуль I ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ КОРЕКЦІЙНОЇ ПЕДАГОГІКИ								
1.	Корекційна педагогіка як наука	9	3	2	1		6	
2.	Система освітніх послуг для дітей з порушеннями психофізичного розвитку	11	3	2	1		8	
	Модульний контроль	2						2
<i>Разом</i>		22	6	4	2	0	14	2
Змістовий модуль II ОСОБЛИВОСТІ ВИХОВАННЯ ТА НАВЧАННЯ ДІТЕЙ З ПОРУШЕННЯМИ ПСИХОФІЗИЧНОГО РОЗВИТКУ								
3.	Психолого-педагогічна характеристика дітей з порушеннями слуху та особливості корекційно-реабілітаційної роботи з ними	8	4	2	2		4	
4.	Психолого-педагогічна характеристика дітей з порушеннями зору та особливості корекційно-реабілітаційної роботи з ними	8	4	2	2		4	
5.	Психолого-педагогічна характеристика дітей з порушеннями опорно-рухового апарату та особливості корекційно-реабілітаційної роботи з ними	7	3	2	1		4	
6.	Психолого-педагогічна характеристика розумово відсталих дітей та дітей із затримкою психічного розвитку, а також особливості корекційно-реабілітаційної роботи з ними	7	3	2	1		4	
7.	Психолого-педагогічна характеристика дітей з тяжкими порушеннями мовлення та особливості корекційно-реабілітаційної роботи з ними	8	4	2	2		4	
8.	Психолого-педагогічна характеристика дітей з розладами спектру аутизму та особливості корекційно-реабілітаційної роботи з ними	10	4	2	2		6	
	Модульний контроль	2						2
<i>Разом</i>		50	22	12	10	0	26	2
<i>Разом за навчальним планом</i>		72	28	16	12	0	40	4

III. ПРОГРАМА

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ КОРЕКЦІЙНОЇ ПЕДАГОГІКИ

Тема 1. Корекційна педагогіка як наука

Поняттєво-категоріальний апарат корекційної педагогіки.

Галузі корекційної педагогіки (сурдопедагогіка, тифлопедагогіка, логопедагогіка, олігофренопедагогіка, психокорекційна педагогіка, ортопедагогіка, аутологія).

Принципи корекційної педагогіки: принцип раннього педагогічного втручання, принцип педагогічного оптимізму, принцип доступності та відкритості освіти, принцип інтегративного характеру освіти, принцип корекційно-компенсаторної спрямованості навчання.

Міжпредметні зв'язки корекційної педагогіки.

Основні поняття теми: порушення психофізичного розвитку, структура дефекту, корекція, компенсація, реабілітація, абілітація, спеціальна освіта, спеціальний навчальний заклад.

Рекомендована література: 1, 2.

Тема 2. Система освітніх послуг для дітей з порушеннями психофізичного розвитку

Форми організації спеціального виховання та навчання дітей з порушеннями психофізичного розвитку. Освітні послуги в закладах, підпорядкованих Міністерству соціальної політики України. Освітні послуги в закладах, підпорядкованих Міністерству охорони здоров'я України.

Функції спеціальної освіти.

Правова основа спеціальної освіти.

Основні поняття теми: навчальний заклад, реабілітаційна установа.

Рекомендована література: 8-11.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II

ОСОБЛИВОСТІ ВИХОВАННЯ ТА НАВЧАННЯ ДІТЕЙ З ПОРУШЕННЯМИ ПСИХОФІЗИЧНОГО РОЗВИТКУ

Тема 3. Психолого-педагогічна характеристика дітей з порушеннями слуху та особливості корекційно-реабілітаційної роботи з ними

Роль слуху в розвитку дитини. Особливості, властивості та корекція психічних процесів та особистісних якостей дітей з порушеннями слуху.

Особливості різних видів діяльності дітей з порушеннями слуху. Комунікативно-мовленнєва діяльність та її значення для особистісного розвитку дитини з порушенням слухової функції. Особливості спілкування

жестовою мовою. Жестова мова як один з засобів когнітивної діяльності та соціалізації дитини з порушенням слуху.

Психолого-педагогічне обґрунтування змісту освіти в школі для глухих дітей і школі для дітей зі зниженим слухом. Особливості навчального процесу в школах для дітей з порушеннями слуху; можливості врахування цих особливостей в умовах інклюзивного навчання.

Перспективи професійної реабілітації та соціальної адаптації осіб з порушеннями слуху.

Етика поведінки осіб, якічують, з тими, хто має глибокі порушення слуху.

Основні поняття теми: глухота, туговухість, залишковий слух, слухове сприймання, мовленнєве середовище, дактильно-жестова мова, білінгвізм.

Рекомендована література: 1, 2, 7.

Тема 4. Психолого-педагогічна характеристика дітей з порушеннями зору та особливості корекційно-реабілітаційної роботи з ними

Роль зору в розвитку дитини. Особливості, властивості та корекція психічних процесів та особистісних якостей дітей з порушеннями зору.

Психолого-педагогічне обґрунтування змісту освіти в школі для сліпих дітей і школі для дітей зі зниженим зором. Особливості навчального процесу в школах для дітей з порушеннями зору; можливості врахування цих особливостей в умовах інклюзивного навчання. Медико-педагогічні вимоги до охорони залишкового зору дітей.

Сучасні технічні засоби навчання і соціалізації сліпих.

Перспективи професійної реабілітації та соціальної адаптації осіб з порушеннями зору.

Етика поведінки зрячих з особами, які мають глибокі порушення зору.

Основні поняття теми: сліпота, залишковий зір, шрифт Л.Брайля, охорона зору, просторове орієнтування, тактильні відчуття.

Рекомендована література: 1, 2, 4.

Тема 5. Психолого-педагогічна характеристика дітей з порушеннями опорно-рухового апарату та особливості корекційно-реабілітаційної роботи з ними

Церебральний параліч як основна причина рухових порушень в дитячому віці. Специфіка рухового розвитку при ДЦП. Форми ДЦП.

Співвідношення рухового і психічного розвитку дитини. Особливості, властивості та корекція психічних процесів дітей з різними формами ДЦП. Особливості та корекція мотиваційної, емоційно-вольової і саморегуляторної сфер особистості дитини. Формування характеру дитини з порушеною руховою функцією.

Сучасні технічні, ортопедичні та допоміжні засоби розвитку, навчання і соціалізації дітей з церебральними паралічами.

Етика поводження здорових людей з особами, які мають середні та тяжкі рухові вади.

Перспективи професійної реабілітації та соціальної адаптації осіб з порушеннями опорно-рухового апарату.

Основні поняття теми: церебральний параліч, парез, м'язовий тонус, безбар'ерна архітектура.

Рекомендована література: 1, 2, 5.

Тема 6. Психолого-педагогічна характеристика розумово відсталих дітей та дітей із затримкою психічного розвитку особливості корекційно-реабілітаційної роботи з ними

Розумова відсталість як соціально-педагогічна проблема. Стереотипи ставлення до розумово відсталої дитини з боку тих, хто її оточує.

Ознаки, види і ступені розумової відсталості. Диференціація розумової відсталості та подібних станів. Завдання та психологічні особливості корекційної роботи з розумово відсталими дітьми.

Особливості змісту освіти розумово відсталих дітей. Диференційований та індивідуальний підхід до розумово відсталих дітей в процесі навчання. Професійно-трудове навчання як складова корекційно-реабілітаційної роботи з розумово відсталими дітьми та підлітками. Корекційно-виховна функція трудової діяльності.

Працевлаштування та соціальна адаптація осіб із розумовою відсталістю.

Поняття «затримка психічного розвитку». Класифікація ЗПР. Специфічні особливості психічного розвитку різних категорій дітей із ЗПР.

Основні поняття теми: розумова відсталість, ступені розумової відсталості (за МКХ-10); олігофренія, деменція, затримка психічного розвитку.

Рекомендована література: 1, 2.

Тема 7. Психолого-педагогічна характеристика дітей з тяжкими порушеннями мовлення та особливості корекційно-реабілітаційної роботи з ними

Поняття мовленнєвого порушення, тяжкого мовленнєвого порушення. Причини мовленнєвих порушень. Клініко-педагогічна та психолого-педагогічна класифікації мовленнєвих порушень.

Роль мовлення в розвитку дитини. Особливості, властивості та корекція психічних процесів та особистісних якостей дітей з тяжкими порушеннями мовлення.

Особливості навчальної діяльності дітей з тяжкими порушеннями мовлення та їх врахування в умовах загальноосвітнього навчального закладу.

Новітні інформаційні технології навчання осіб з тяжкими порушеннями мовлення.

Особливості індивідуального підходу до дітей з тяжкими порушеннями мовлення.

Основні поняття теми: мовленнєве порушення, тяжке мовленнєве порушення, фонематичний слух, фонетико-фонематичне недорозвинення, фонація, мутизм, логоневроз, дислалія, дислексія, дисграфія.

Рекомендована література: 1, 2.

Тема 8. Психолого-педагогічна характеристика дітей з розладами спектру аутизму та особливості корекційно-реабілітаційної роботи з ними

Основні ознаки аутизму. Класифікація розладів спектру аутизму за ступенем тяжкості.

Корекційно-виховна робота з аутичними дітьми: встановлення емоційного контакту, розвиток активного й усвідомленого ставлення до світу, просторово-часова організація середовища, вироблення стереотипів поведінки.

Психокорекційні технології для дітей з аутизмом: поведінкова терапія, ТЕАССН-програма, холдінг-терапія, групова терапія, метод вибору, комунікативна терапія.

Основні поняття теми: розлади спектру аутизму, стереотипія, поведінкова терапія, холдінг-терапія, комунікативна терапія.

Рекомендована література: 6.

IV. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТА ДИСЦИПЛІНИ «Основи корекційної педагогіки»

Разом: 72 год., лекції – 16 год., семінарські заняття – 12 год., модульний контроль – 4 год., самостійна робота – 40 год.

Модулі	Змістовий модуль I		Змістовий модуль II					
Назва модуля	ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ КОРЕКЦІЙНОЇ ПЕДАГОГІКИ (48 б.)		ОСОБЛИВОСТІ ВИХОВАННЯ ТА НАВЧАННЯ ДІТЕЙ З ПОРУШЕННЯМИ ПСИХОФІЗИЧНОГО РОЗВИТКУ (106 б.)					
Лекції	1 (1 бал)	2 (1 бал)	3 (1 бал)	4 (1 бал)	5 (1 бал)	6 (1 бал)	7 (1 бал)	8 (1 бал)
Теми лекцій	Корекційна педагогіка як наука	Система освітніх послуг для дітей з порушеннями психофізичного розвитку	Психолого-педагогічна характеристика дітей з порушеннями слуху та особливості корекційно-реабілітаційної роботи з ними	Психолого-педагогічна характеристика дітей з порушеннями зору та особливості корекційно-реабілітаційної роботи з ними	Психолого-педагогічна характеристика дітей з порушеннями ОРА та особливості корекційно-реабілітаційної роботи з ними	Психолого-педагогічна характеристика розумово відсталих дітей та особливості корекційно-реабілітаційної роботи з ними	Психолого-педагогічна характеристика дітей з тяжкими порушеннями мовлення та особливості корекційно-реабілітаційної роботи з ними	Психолого-педагогічна характеристика дітей з розладами спектру аутизму та особливості корекційно-реабілітаційної роботи з ними
Семінарські заняття	1 (11 балів)		2 (11 балів)	3 (11 балів)	4 (11 балів)		5 (11 балів)	6 (11 балів)
Теми семінарських занять	Корекційна педагогіка як наука. Система освітніх послуг для дітей з порушеннями психофізичного розвитку.		Психолого-педагогічна характеристика дітей з порушеннями слуху та особливості корекційно-реабілітаційної роботи з ними	Психолого-педагогічна характеристика дітей з порушеннями зору та особливості корекційно-реабілітаційної роботи з ними	Психолого-педагогічна характеристика дітей з порушеннями ОРА та розумово відсталих дітей і особливості корекційно-реабілітаційної роботи з ними		Психолого-педагогічна характеристика дітей з тяжкими порушеннями мовлення та особливості корекційно-реабілітаційної роботи з ними	Психолого-педагогічна характеристика дітей з розладами спектру аутизму та особливості корекційно-реабілітаційної роботи з ними
Самостійна робота	1 (5 балів)	2 (5 балів)	3 (5 балів)		4 (5 балів)		5 (5 балів)	6 (5 балів)
Поточний контроль	Модульна контрольна робота (25 балів)		Модульна контрольна робота (25 балів)					

Разом: 154 бали; коефіцієнт: 1,54 (154:100=1,54)

V. ПЛАНИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ КОРЕКЦІЙНОЇ ПЕДАГОГІКИ

Семінарське заняття 1

Тема: «Корекційна педагогіка як наука. Система освітніх послуг для дітей з порушеннями психофізичного розвитку»

Виступи студентів з питань:

- Поняттєво-категоріальний апарат корекційної педагогіки.
- Принципи корекційної педагогіки.
- Міжпредметні зв'язки корекційної педагогіки.
- Навчальні заклади для дітей з порушеннями психофізичного розвитку.
- Реабілітаційні установи для дітей з порушеннями психофізичного розвитку.

Рекомендована література: 1, 2, 8-11.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II

ОСОБЛИВОСТІ ВИХОВАННЯ ТА НАВЧАННЯ ДІТЕЙ З ПОРУШЕННЯМИ ПСИХОФІЗИЧНОГО РОЗВИТКУ

Семінарське заняття 2

Тема: «Психолого-педагогічна характеристика дітей з порушеннями слуху та особливості корекційно-реабілітаційної роботи з ними»

Завдання:

Розділитися на 3 рівновеликі групи за списком. Кожній групі обрати одне завдання з поданого переліку:

1. Розробіть і обґрунтуйте систему завдань для розвитку комунікативних навичок дітей з порушеннями слуху молодшого шкільного віку.
2. Розробіть і обґрунтуйте систему завдань для активізації спільної діяльності дітей з порушеннями слуху і дітей, якічують нормально.
3. Визначте і проранжуйте проблеми, які можуть виникнути в дітей з порушеннями слуху в умовах інклюзивного навчання. Запропонуйте і обґрунтуйте шляхи розв'язання цих проблем.
4. Розробіть рекомендації для вчителів та батьків щодо адаптації до навчального процесу дитини з порушенням слуху в умовах інклюзивного навчання.

Результат представити у вигляді доповіді.

Час доповіді: 20 хвилин.

Рекомендована література: 1, 2, 7.

Семінарське заняття 3

Тема: «Психолого-педагогічна характеристика дітей з порушеннями зору та особливості корекційно-реабілітаційної роботи з ними»

Завдання:

Розділитися на 3 рівновеликі групи за списком. Кожній групі обрати одне завдання з поданого переліку:

1. Розробіть і обґрунтуйте систему завдань для розвитку комунікативних навичок дітей з порушеннями зору молодшого шкільного віку.
2. Розробіть і обґрунтуйте систему завдань для активізації спільної діяльності дітей з порушеннями зору і дітей, у яких зір в нормі.
3. Визначте і проранжуйте проблеми, які можуть виникнути в дітей з порушеннями зору в умовах інклюзивного навчання. Запропонуйте і обґрунтуйте шляхи розв'язання цих проблем.
4. Розробіть і обґрунтуйте систему вправ для ознайомлення дітей з порушеннями зору з довкіллям.
5. Розробіть рекомендації для вчителів та батьків щодо адаптації до навчального процесу дитини з порушенням зору в умовах інклюзивного навчання.

Результат представити у вигляді доповіді.

Час доповіді: 20 хвилин.

Рекомендована література: 1, 2, 4.

Семінарське заняття 4

Тема: «Психолого-педагогічна характеристика дітей з порушеннями опорно-рухового апарату та розумово відсталих дітей і особливості корекційно-реабілітаційної роботи з ними»

Виступи студентів з питань:

- Класифікація церебральних паралічів.
- Супутні порушення при ДЦП. Завдання психолого-педагогічного вивчення дітей з ДЦП:
- Вторинні відхилення при ДЦП та шляхи їх корекції.
- Основні завдання шкіл для дітей з порушеннями ОРА.
- Ознаки, види і ступені розумової відсталості.
- Особливості психічних властивостей та особистісних якостей розумово відсталих дітей.
- Специфічне завдання спеціальних шкіл для розумово відсталих дітей. Особливості навчального плану спеціальних шкіл для розумово відсталих дітей.
- Психічні властивості та особистісні якості розумово відсталих дітей, на які доцільно спиратися в процесі корекційно-виховної роботи.

Рекомендована література: 1, 2, 5.

Семінарське заняття 5

Тема: «Психолого-педагогічна характеристика дітей з тяжкими порушеннями мовлення та особливості корекційно-виховної роботи з ними»

Завдання:

Розділитися на 3 рівновеликі групи за списком. Кожній групі обрати одне завдання з поданого переліку:

1. Розробіть і обґрунтуйте систему завдань для розвитку комунікативних навичок дітей з тяжкими порушеннями мовлення молодшого шкільного віку.
2. Розробіть і обґрунтуйте систему завдань для активізації спільної діяльності дітей з тяжкими порушеннями мовлення і дітей, у яких мовлення відповідає нормі.
3. Розробіть і обґрунтуйте систему завдань для корекції порушень писемного мовлення дітей з тяжкими порушеннями мовлення молодшого шкільного віку.
4. Розробіть і обґрунтуйте систему завдань для розвитку лексико-граматичної сторони мовлення дітей з тяжкими порушеннями мовлення молодшого шкільного віку.

Результат представити у вигляді доповіді.

Час доповіді: 20 хвилин.

Рекомендована література: 1, 2.

Семінарське заняття 6

Тема: «Психолого-педагогічна характеристика дітей з розладами спектру аутизму та особливості корекційно-реабілітаційної роботи з ними»

Виступи студентів з питань:

- Основні ознаки аутизму.
- Класифікація розладів спектру аутизму за ступенем тяжкості.
- Корекційно-виховна робота з аутичними дітьми.
- Психокорекційні технології для дітей з аутизмом.

Рекомендована література: 6.

VI. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ КОРЕКЦІЙНОЇ ПЕДАГОГІКИ

Тема: Корекційна педагогіка як наука

Інтегроване завдання до теми 1 «Корекційна педагогіка як наука» та теми 2 «Система освітніх послуг для дітей з порушеннями психофізичного розвитку»

Законспектувати наступні параграфи книги Кащенко В. П. Педагогическая коррекция: исправление недостатков характера у детей и подростков : пособие / В. П. Кащенко. — М. : Академия, 2000. — 304 с.:

1. Ребенок—норма и патология.(гл. 1)
2. Типы педагогов-дефектологов. Качества хорошего педагога-дефектолога (гл. 10)

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II

ОСОБЛИВОСТІ ВИХОВАННЯ ТА НАВЧАННЯ ДІТЕЙ З ПОРУШЕННЯМИ ПСИХОФІЗИЧНОГО РОЗВИТКУ

Інтегроване завдання 3-6 «Особливості виховання та навчання дітей з порушеннями психофізичного розвитку»

Законспектувати наступні параграфи книги Кащенко В. П. Педагогическая коррекция: исправление недостатков характера у детей и подростков : пособие / В. П. Кащенко. — М. : Академия, 2000. — 304 с.:

1. Коррекция активно-волевых дефектов (гл. 4)
2. Метод культуры здорового смеха (гл. 4)
3. Метод коррекции путем рациональной организации детского коллектива (гл. 4)
4. Помощь родителям при воспитании ребенка в семье (гл. 7). Педагоги-дефектологи и родители их воспитанников (гл. 10)

VII. СИСТЕМА ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Навчальні досягнення здобувачів першого (бакалаврського) освітньо-професійного рівня з дисципліни «Основи корекційної педагогіки» оцінюються за Європейською кредитною трансферно-накопичувальною системою (ЄКТС), в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок; розширення кількості підсумкових балів до 100.

Контроль успішності студентів з урахуванням поточного і підсумкового

оцінювання здійснюється відповідно до навчально-методичної карти (п. IV), де зазначено види й терміни контролю. Система оцінювання навчальних досягнень студентів за Європейською (ECTS) шкалою подано у табл. 7.1, табл. 7.2.

Таблиця 7.1

Розрахунок рейтингових балів за видами поточного (модульного) контролю

Види діяльності	Кількість завдань	Розрахунок	Загальна сума за видами діяльності
Відвідування лекцій	8	$8 \times 1 = 8$	8
Відвідування семінарського заняття	6	$6 \times 1 = 6$	6
Робота на семінарському занятті	6	$6 \times 10 = 60$	60
Виконання модульної контрольної роботи	2	$2 \times 25 = 50$	50
Виконання самостійної роботи	6	$6 \times 5 = 30$	30
Максимальна кількість балів:			154
Форма контролю – залік		100 балів – семестр $154 : 100 = 1,54$ Коефіцієнт: 1,54	

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на семінарських заняттях, під час виконання самостійної та індивідуальної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- ✓ своєчасність виконання навчальних завдань;
- ✓ повний обсяг їх виконання;
- ✓ якість виконання навчальних завдань;
- ✓ самостійність виконання;
- ✓ творчий підхід у виконанні завдань;
- ✓ ініціативність у навчальній діяльності.

У процесі оцінювання навчальних досягнень студентів застосовуються такі методи:

- **Методи усного контролю:** усне опитування, співбесіда, залік.
- **Методи письмового контролю:** модульне письмове тестування; підсумкове письмове тестування, звіт, письмове опитування.
- **Методи самоконтролю:** самооцінка, самоаналіз.

Таблиця 7.2

Порядок переведення результатів, отриманих за 100-бальною шкалою оцінювання, в шкалу за системою ЄКТС

Оцінка ЄКТС	Оцінка за шкалою	Значення оцінки
-------------	------------------	-----------------

	Університету	
A	90 – 100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з, можливими, незначними недоліками
B	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
F	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
Fx	1-34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

VIII. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

I. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

1) За джерелом інформації:

- Словесні:* лекція (традиційна, проблемна, лекція-прес-конференція) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій, семінари, пояснення, розповідь, бесіда.
- Наочні:* спостереження, ілюстрація, демонстрація.
- Практичні:* вправи.

2) За логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3) За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4) За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів з навчально-методичною літературою, науковою літературою, періодичними виданнями, нормативно-правовими актами в галузі охорони сім'ї, материнства й дитинства.

II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності: дискусії, створення проблемних ситуацій, розв'язання педагогічних завдань.

IX. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КУРСУ

- ✓ опорні конспекти лекцій;
- ✓ навчальні посібники;
- ✓ робоча навчальна програма;
- ✓ збірка тестових і контрольних завдань для тематичного (модульного) оцінювання навчальних досягнень студентів;
- ✓ засоби підсумкового контролю (комплект друкованих завдань для підсумкового контролю);
- ✓ завдання для ректорського контролю знань студентів з дисципліни «Основи корекційної педагогіки».

Х. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Синьов В.М. Основи дефектології / В. М. Синьов, Г. М. Коберник. – К. : Вища шк., 1994 . – 141 с.
2. Специальная педагогика / [Л.И. Аксенова, Б.А. Архипов, Л.И. Белякова и др.]; под ред. Н.М. Назаровой. – М. : Академия, 2010. – 400 с.

Додаткова:

3. Єжова Т. Є. Соціальна реабілітація дітей-інвалідів : навч. Посіб. / Т. Є. Єжова. – К. : Київ. Ун-т іф. Б. Грінченка, 2011. – 284 с.
4. Ермаков В.П. Основы ифлопедагогіки: / В.П. Ермаков, Г.А. Якунин. – М. : ВЛАДОС, 2000. – 240с.
5. Левченко И.Ю. Технологии обучения и воспитания детей с нарушениями опорно-двигательного аппарата / И.Ю. Левченко, О.Г. Приходько. – М. : «Академия», 2001. – 192 с.
6. Шульженко Д.І. Аутизм не вирок / Шульженко Д.І. – Львів, 2010. – 224 с.
7. Янн П.А. Воспитание и обучение глухого ребенка : Сурдопедагогика как наука / [пер. С нем. Л.Н. Родченко, Н.М. Назаровой]. – М. : Академия, 2003. – 248 с.

Електронні ресурси:

8. Закон України «Про загальну середню освіту» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/651-14>
9. Закон України «Про освіту» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1060-12>
10. Положення про центральну та республіканську (Автономна Республіка Крим), обласні, Київську та Севастопольську міські, районні (міські) психолого-медико-педагогічні консультації, затверджене Наказом Міністерства освіти і науки України та Академії педагогічних наук України 07.07.2004 р. N 569/38) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0931-04>